

F 3/08

Auktoriserade revisorn A-son har hos Revisorsnämnden (RN) ansökt om förhandsbesked enligt 22 § revisorslagen (2001:883) om han kan inneha revisionsuppdraget i en ekonomisk förening där han är medlem.

Av A-sons ansökan framgår följande. Han äger en fastighet som ingår i den aktuella föreningen (en s.k. byalagsförening). I stort sett alla fastighetsägare i byn är medlemmar i föreningen och antalet medlemmar uppgår till 350 stycken. Föreningen driver en campinganläggning och hyr ut båtplatser. Omsättningen per år uppgår till ungefär 500 000 kr. Årsavgiften för medlemmarna är 100 kr. A-son utnyttjar inte själv de tjänster som föreningen tillhandahåller. Stadgarna kräver inte att föreningen ska revideras av kvalificerade revisorer men för närvarande är han revisor i föreningen tillsammans med ytterligare en auktoriserad revisor. De skriver båda under revisionsberättelsen med angivande av sin yrkestitel. A-son har på fråga från RN uppgett att han inte har några speciella vänskapsrelationer med de personer som ingår i föreningens styrelse.

RN gör följande bedömning.

RN har tidigare gjort bedömningen att prövningen av om en kvalificerad revisor kan inneha ett revisionsuppdrag i en förening i vilken han eller hon är medlem ska påverkas av om det uppställs krav i lag eller i föreningens stadgar på att revisionen ska utföras av en godkänd eller auktoriserad revisor.¹ RN har i dessa fall ansett att det faktum att det inte krävs att revisionen ska utföras av en kvalificerad revisor i sig kan utgöra en omständighet som gör att en godkänd eller auktoriserad revisor kan åta sig uppdraget. RN har dock i ett senare avgörande² uttalat att nämnda förhållande inte bör vara en avgörande faktor vid bedömningen av om en kvalificerad revisor kan åta sig ett revisionsuppdrag i en förening där han eller hon är medlem.

Av 21 § revisorslagen följer att en revisor för varje uppdrag i sin revisionsverksamhet ska pröva om det finns omständigheter som kan rubba förtroendet för hans eller hennes opartiskhet eller självständighet. Revisorn ska i så fall avböja eller avsäga sig uppdraget. I bestämmelsen behandlas fem typsituationer som alltid medför en presumtion för att revisorn ska avböja eller avsäga sig uppdraget. Bestämmelsen kompletteras med en generalklausul. Revisorn behöver dock inte avböja eller avsäga sig uppdraget om det i det enskilda fallet föreligger sådana särskilda omständigheter eller har vidtagits sådana åtgärder att hotet mot revisorns opartiskhet eller självständighet är neutraliserat.

Bland de fem typsituationerna ingår dels s.k. egenintressehot (21 § första stycket 1 a), dels s.k. vänskapshot (21 § första stycket 1 d). Ett egenintressehot uppstår om revisorn – eller någon annan person i den revisionsgrupp där han eller hon är verksam – har ett direkt eller indirekt ekonomiskt intresse i uppdragsgivarens verksamhet. Vänskapshot uppstår om revisorn (eller någon annan i revisionsgruppen) har nära personliga relationer till uppdragsgivaren eller till någon person i dennes ledning.

RN har i ett av de ovan omnämnda avgörandena³ prövat om en revisor kunde inneha revisionsuppdraget i ett sällskap, som närmast var att likställa med en ideell förening, samtidigt

¹ Se dnr 2004-625 och dnr 2005-44.

² Se dnr 2006-127.

³ Se dnr 2006-127.

som revisorn var medlem i sällskapet. RN gjorde i det fallet bedömningen att de oberoendehot som låg närmast till hands att pröva var egenintresse- och vänskapshot. RN anser att det, även i förevarande fall, främst är dessa två hot som kan göra sig gällande.

Med hänsyn till att en ekonomisk förening har som ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom ekonomisk verksamhet anser RN att medlemskap i en sådan förening regelmässigt innebär att ett egenintressehot i den mening som anges i 21 § första stycket 1 a revisorslagen uppstår. Av detta följer att det föreligger en presumtion för att A-son ska avsäga sig uppdraget i byalagsföreningen. Med hänsyn till att han inte utnyttjar föreningens tjänster kan han dock enligt RN:s mening inte anses ha mer än ett obetydligt ekonomiskt intresse i föreningen. RN finner att det därmed föreligger sådana särskilda omständigheter som enligt 21 § andra stycket revisorslagen neutraliserar egenintressehotet.

Vad gäller frågan om eventuellt vänskapshot enligt 21 § första stycket 1 d revisorslagen har A-son angett att han inte har några speciella vänskapsrelationer till personerna i föreningens styrelse. Eftersom det enligt lagtexten krävs att det föreligger *nära* personliga relationer mellan revisorn och klienten anser RN inte att förhållandena i förevarande fall är sådana att presumtionsregeln blir tillämplig.

RN anser inte heller att det framkommit några omständigheter som ger anledning att tillämpa generalklausulen i 21 § första stycket 2 revisorslagen. A-son kan således kvarstå som revisor i föreningen trots att han är medlem i den. En förutsättning för detta är dock att det utåt står klart att han är medlem i föreningen. Detta förhållande bör därför klart framgå av årsredovisningen och revisionsberättelsen.⁴

RN lämnar följande besked.

A-son medlemskap i föreningen medför inte hinder mot att vara revisor i föreningen.

Detta förhandsbesked upphör att gälla om förhållandena ändras eller vid författningsändringar som påverkar de frågor som beskedet avser.

Ärendet har avgjorts av RN genom dess tillsynsnämnd. I beslutet har deltagit f.d. domaren i Europadomstolen Elisabeth Palm, ordförande, hovrättspresidenten Sten Andersson, vice ordförande, rättschefen Vilhelm Andersson, advokaten Rune Brännström, auktoriserade revisorn Bertel Enlund, direktören Per-Ola Jansson, skattejuristen Kerstin Nyquist, enhetschefen Bertil Sjöo samt auktoriserade revisorn Anita Österholm. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarit direktören Peter Strömberg, chefsjuristen Per Eskilsson, revisionsdirektören Kerstin Stenberg samt avdelningsdirektören Fredrik Bengtsson som föredragit ärendet.

---

⁴ Jfr RN:s beslut dnr 2004-625, dnr 2005-44 och dnr 2006-127.